

VEHVILÄINEN SANNA (2004). **Tunteet ja vuorovaikutus**

Artikkelissani tarkastelen tunteita vuorovaikutuksen resurssina, eli sosiaalisten toimintojen ja vuorovaikutuksen käytäntöjen ”rakennusaineena”. Tarkastelen nk. affektiivisuutta kielenkäytössä ja osoitan tapoja, joilla ne rakentavat joitain sellaisia sosiaalisia käytänteitä, jotka miellämme oppimista tai kasvua edesauttaviksi. Esimerkit ovat peräisin tutkimuksistani psykoterapian ja minän työstämiseen keskittyvän aikuiskasvatuksen piiristä ja niiden analysoimisessa olen soveltanut etnometodologiaa (psykodraama) ja keskustelunanalyysia (psykoanalyysi). Tarkastelen kollektiivisen affektin (tunnelman) tuottamisen keinoja psykodraamassa, tunteenilmauksia moraalisen yhteisymmärryksen valuuttana psykodraaman tulkinnoissa, negatiivisen tunteen puheeksi ottamista psykoanalyysissa sekä tapaa jolla tunnetta käsitellään todistusaineistona ”pinnanalaisesta” tietoisuudesta. Analyysini näyttävät, millä tavoin tunnetta voisi analysoida vuorovaikutuksesta diskursiivisesti, ja ne aukovat näkökulmia tunteen ja vuorovaikutuksen tutkimuksen varsin kartoittamattomalle alueelle aikuiskasvatustieteessä.

Aikuiskasvatus Vol. 24, 2/2004

VEHVILÄINEN SANNA (2004). **Emotions and interaction**

In this article I discuss emotions as a resource in interaction, i.e. as the “material” from which the practices of social actions and interaction are constructed. I examine so-called affectiveness in language use and point out some ways in which it constructs social practices which we view as promoting learning or growth. These examples come from my studies of psychotherapy and adult education focused on working on the self, and in analysing them I have applied ethnomethodology (psychodrama) and conversation analysis (psychoanalysis). I look at means by which a collective affect (atmosphere) is produced in psychodrama, at expressions of emotion as a currency of mutual moral understanding in the interpretations of psychodrama, the way in which a negative emotion is presented for discussion in psychoanalysis and the way in which feelings are used as evidence of consciousness which is ”beneath the surface”. My analyses show how emotions in interaction could be discursively analysed, and they open up perspectives on the relatively uncharted areas of emotions and interaction in the theory of adu